

6.1. SŇATEČNOST V OKRESECH KRAJE

Vývoj sňatečnosti v jednotlivých okresech Libereckého kraje od roku 1960 vykazuje stejné trendy vývoje, které se však neprojevovaly vždy se stejnou intenzitou. Na vývoj počtu sňatků má vliv věková struktura obyvatelstva daného regionu a také struktura obyvatel podle rodinného stavu, které předurčují velikost podílu sňatkuschného obyvatelstva v populaci. V sedmdesátých letech relativně nejvíce sňatků bylo zaznamenáno v okrese Česká Lípa. Tento okres byl již v tomto období charakteristický příznivou věkovou strukturou, kterou ovlivnil příliv migrantů, hledajících na území okresu nové uplatnění v uranovém průmyslu. Vysoký podíl sňatkuschného obyvatelstva v populaci tak výrazně ovlivnil v souladu s vládní populační politikou vývoj sňatečnosti na Českolipsku. Naopak okres Semily, který je okresem s nejstarší věkovou strukturou v kraji, vykazoval ve stejném období nejnižší hodnoty.

Snížení úrovně sňatečnosti po roce 1990 lze názorně sledovat i na okresní úrovni. V devadesátých letech došlo ke snížení počtu uzavřených manželství o 34,3 % v okrese Liberec o 36,2 % v okrese Česká Lípa, o 41,4 % v okrese Jablonec nad Nisou a dokonce o 42,8 % v okrese Semily. V průběhu devadesátých let se postupně do sňatkuschného věku začaly dostávat silné ročníky narozené v sedmdesátých letech. Změny ve společenském chování obyvatel však způsobily snížení úrovně sňatečnosti, zvýšení sňatkového věku a další, již zmiňované změny, ve struktuře sňatečnosti. V letech 2000 – 2004 došlo k dalšímu poklesu počtu uzavřených sňatků – v okrese Liberec o 5,8 %, v okrese Semily o 6,1 %, na Jablonecku o 9,3 % a v okrese Česká Lípa dokonce o 12,7 %.

Pokles úrovně sňatečnosti po roce 1990 je patrný i z vývoje ukazatele sňatky na 1 000 obyvatel, jehož hodnota v Libereckém kraji poklesla od roku 1990 do roku 2004 z 9,2 ‰ na 5,3 ‰. Hodnota tohoto ukazatele se snížila v jednotlivých okresech kraje v rozmezí od 4,4 procentních bodů v okrese Česká Lípa do 3,5 bodů v okrese Liberec.

Průměrný věk snoubenců při sňatku se s největší dynamikou zvýšil v okrese Česká Lípa. Od roku 1992 do roku 2004 vzrostl v tomto okrese průměrný věk nevěsty při sňatku o 5,7 let a ženicha o 5,5 let. V roce 2004 vykázal nejvyšší průměrný věk snoubenců při sňatku právě okres Česká Lípa (33,9 let ženich a 30,8 let nevěsta). Ve městě Česká Lípa pak průměrný věk ženicha a nevěsty byl v roce 2004 ještě vyšší a činil 34,3 let u mužů a 31,4 let u žen. Jednou z příčin vyššího průměrného věku při sňatku v okrese Česká Lípa je i skutečnost, že tento okres vykazuje v posledních letech nejvyšší podíl sňatků rozvedených z celkového počtu sňatků v okrese ze všech okresů Libereckého kraje.